

ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ЩОДО СПІВПРАЦІ У ГАЛУЗІ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Мале та середнє підприємництво (МСП) є важливою складовою економіки будь-якої країни. Воно забезпечує значну частину робочих місць, створює нові товари та послуги, сприяє розвитку інновацій. Тому державна політика щодо МСП спрямована на створення сприятливих умов для його розвитку та зростання.

Однією з важливих складових державної політики щодо МСП є співпраця між різними суб'єктами підприємницької діяльності. Така співпраця може здійснюватися у різних формах, таких як:

Співпраця між малими та середніми підприємствами. Така співпраця може здійснюватися у рамках кластерів, кооперації, консорціумів тощо. Кластери дозволяють малим підприємствам об'єднувати свої зусилля для вирішення спільних проблем, таких як доступ до ресурсів, сировини, ринків тощо. Кооперація та консорціуми дозволяють малим підприємствам спільно реалізовувати спільні проекти, що вимагають значних фінансових, технологічних або кадрових ресурсів [1].

Співпраця між малими та середніми підприємствами та великими підприємствами. Така співпраця може здійснюватися у рамках субпідрядних відносин, партнерства, франчайзингу тощо. Субпідрядні відносини дозволяють малим підприємствам отримувати замовлення від великих підприємств, що дозволяє їм розвиватися та розширюватися. Партнерство та франчайзинг дозволяють малим підприємствам отримувати доступ до технологій, знань, досвіду великих підприємств.

Співпраця між малими та середніми підприємствами та державними органами. Така співпраця може здійснюватися у рамках державних програм підтримки МСП, консультацій, надання інформації тощо. Державні програми

підтримки МСП дозволяють малим підприємствам отримувати фінансування, консультації, навчання тощо. Консультації та надання інформації дозволяють малим підприємствам отримувати допомогу у вирішенні різних проблем, пов'язаних з їхньою діяльністю.

Співпраця між різними суб'єктами підприємницької діяльності має ряд переваг, таких як:

Збільшення конкурентоспроможності. Співпраця дозволяє малим підприємствам отримувати доступ до ресурсів, знань, досвіду, що дозволяє їм підвищувати свою конкурентоспроможність.

Зменшення ризиків. Співпраця дозволяє малим підприємствам диверсифікувати свої ризики, що дозволяє їм бути більш стійкими до зовнішніх потрясінь.

Збільшення можливостей для зростання. Співпраця дозволяє малим підприємствам отримувати доступ до нових ринків, що дозволяє їм зростати та розвиватися.

Держава може сприяти співпраці між різними суб'єктами підприємницької діяльності шляхом розробки та реалізації відповідних програм, надання субсидій, консультацій тощо [2].

Уряд України також проводить активну політику щодо сприяння співпраці між різними суб'єктами підприємницької діяльності. Зокрема, у рамках Національної програми сприяння розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на 2021-2027 роки передбачається реалізація таких заходів, як:

1. Розробка та впровадження механізмів підтримки кластерів.
2. Створення умов для розвитку субпідрядних відносин між малими та середніми підприємствами та великими підприємствами.
3. Розвиток франчайзингу.
4. Забезпечення доступу малих та середніх підприємств до інформації та консультацій з питань співпраці.

Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню ефективності співпраці між різними суб'єктами підприємницької діяльності, що позитивно позначиться на розвитку малого та середнього бізнесу в Україні.

Список використаних джерел

1. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави: монографія . К : НІСД, 2009. 336 с.
2. Косач І.А. Концептуальні засади розробки Стратегії розвитку державно-приватного партнерства в АПК України. Проблеми та перспективи економіки та управління. 2018. №1(13). С.24-31.